

Bitkilerde Stres ve Adaptasyon

Автор(и): проф. Андон Василев, от Аграрния университет в Пловдив

Дата: 01.02.2015 *Брой:* 2/2015

Son yıllarda, bitki stresi konusu giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu büyük ölçüde, iklimdeki değişikliklerin ve çevre kirliliğinin artmasından kaynaklanmaktadır; bunlar tarımsal ürün verimleri ve bitkisel üretimin kalitesi üzerinde olumsuz bir etkiye sahiptir. Ülkemizdeki tarım bitkileri için en karakteristik stres faktörleri kuraklık, düşük ve yüksek sıcaklıklar, mineral element eksiklikleri vb.dir. Bunların olumsuz etkisi, hastalıklar, zararlılar ve yabancı otların neden olduğu zararlarla karşılaştırılabilir ve birçok durumda onu aşar.

Önde gelen stres faktörlerinin abiyotik doğası nedeniyle, bunların bitkilerde öncelikle **"enfeksiyöz olmayan hastalıklara"** neden olduğu yaygın bir kanıdır. Gerçekte, bitki stresi biyotik faktörler - bakteriler, mantarlar, virüsler vb. - ve çeşitli ksenobiyotikler - pestisitler, ağır metaller ve gazlar - tarafından da tetiklenebilir. İkinci durumda, **"stres"** terimi yerine daha sıklıkla **"fitotoksisite"** terimi

kullanılır, ancak özünde her iki kavram da benzer yapısal ve işlevsel bozuklukların sonucu olan bitkilerin fizyolojik durumlarını yansıtır.

Modern bitki koruma ürünleri, hastalıklar, zararlılar ve yabancı otların kontrolünde giderek daha başarılı olma fırsatları yaratmaktadır; bu nedenle tarım ürünlerinin çeşitli stres etkilerine karşı direnci (toleransı) genellikle yüksek verim elde etmek için sınırlayıcı bir faktör haline gelir. Bu durum aynı zamanda bitki stresi sorununun daha derinlemesine incelenmesini de motive etmektedir.